SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 15. aprila 2010*

V zadevi C-511/08,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (Nemčija) z odločbo z dne 1. oktobra 2008, ki je prispela na Sodišče 25. novembra 2008, v postopku

Handelsgesellschaft Heinrich Heine GmbH

proti

Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen eV,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, C. Toader (poročevalka), sodnica, C. W. A. Timmermans, P. Kūris in L. Bay Larsen, sodniki,

* Jezik postopka: nemščina.

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,
sodna tajnica: R. Şereş, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 29. oktobra 2009,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen eV K. Haase, odvetnik,

– za nemško vlado M. Lumma in S. Unzeitig, zastopnika,

– za špansko vlado J. Rodríguez Cárcamo, zastopnik,

– za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, zastopnica,

– za portugalsko vlado L. Inez Fernandes in H. Almeida, zastopnika,

– za Komisijo Evropskih skupnosti W. Wils in H. Krämer, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 28. januarja 2010

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(1), prvi pododstavek, drugi stavek, in (2) Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 1997 o varstvu potrošnikov glede sklepanja pogodb pri prodaji na daljavo (UL L 144, str. 19).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Handelsgesellschaft Heinrich Heine GmbH (v nadaljevanju: Heinrich Heine) in Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen eV (v nadaljevanju: Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen) glede dejstva, da so v zvezi s pogodbami pri prodaji na daljavo potrošnikom v primeru odstopa od pogodbe zaračunani stroški pošiljanja blaga.

Pravni okvir

Zakonodaja Unije

3 V uvodni izjavi 4 Direktive 97/7 je navedeno:

„ker uvajanje novih tehnologij veča število možnosti, da lahko potrošniki pridobijo informacije o ponudbah vsepovsod v Skupnosti in lahko naročajo; ker so nekatere države članice že sprejele razne ali različne ukrepe za varstvo potrošnika pri prodaji na daljavo, kar je imelo škodljiv učinek na konkurenco med poslovnimi panogami na notranjem trgu; ker je torej treba na ravni Skupnosti uvesti minimalno število skupnih pravil na tem področju".

4 V uvodni izjavi 14 te direktive je navedeno:

„ker si potrošnik ne more v tistem trenutku ogledati izdelka ali se prepričati o vrsti opravljene storitve pred sklenitvijo pogodbe; ker je treba predpisati pravico do odstopa [od] pogodbe, razen če v tej direktivi ni določeno drugače; ker, če naj bo ta pravica več kakor samo formalna, morajo biti stroški za potrošnika, ki uveljavi pravico do odstopa od pogodbe, omejeni na neposredne stroške vračanja blaga; ker mora biti ta pravica do odstopa brez škode za pravice potrošnika po nacionalni zakonodaji, še zlasti kar zadeva prejem poškodovanih izdelkov in storitev ali takih izdelkov in storitev, ki ne ustrezajo

opisu v ponudbi za te izdelke in storitve; ker je na državah članicah, da določijo druge pogoje in dogovore [podrobnosti], ki izhajajo iz uveljavljanja pravice do odstopa“.

5 Člen 4 te direktive z naslovom „Predhodna informacija“ v odstavku 1 določa:

„Pravočasno pred sklenitvijo vsake pogodbe pri prodaji na daljavo mora potrošnik dobiti naslednje podatke:

[…]

(c) ceno blaga ali storitev, vključno z vsemi davki;

(d) stroške dostave, kadar je to primerno;

[…]“

6 Člen 6 iste direktive z naslovom „Pravica do odstopa od pogodbe“ v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Za vsako pogodbo pri prodaji na daljavo ima potrošnik rok najmanj sedem delovnih dni za odstop od pogodbe brez penalov in brez navajanja razlogov. Edini strošek, ki bi […] se potrošniku lahko zaračunal [zaračuna], ker je uveljavil svojo pravico do odstopa, je neposredni strošek vračila blaga.

[…]

2. Če je potrošnik v skladu s tem členom uveljavil pravico do odstopa od pogodbe, je ponudnik dolžan povrniti zneske, ki jih je potrošnik plačal, ne da bi za to zaračunal stroške. Edini strošek, ki se potrošniku lahko zaračuna, [ker je uveljavil svojo pravico do odstopa], je neposredni strošek vračila blaga. Povračilo zneska mora biti izplačano takoj, ko je mogoče, vendar najkasneje v 30 dneh.“

7 Člen 14 navedene direktive z naslovom „Minimalna klavzula“ določa:

„Države članice na področju, ki ga pokriva ta direktiva, lahko uvedejo ali obdržijo bolj stroge določbe, združljive s Pogodbo [ES], da bi zagotovile višjo raven varstva potrošnikov. Če je to primerno, takšne določbe v splošnem interesu na njihovem ozemlju vključujejo prepoved prodaje določenega blaga ali storitev, zlasti medicinskih izdelkov, po pogodbah pri prodaji na daljavo, s potrebnim upoštevanjem Pogodbe.“

Nacionalna ureditev

8 Člen 2 nemškega zakona o opustitvenih tožbah v zvezi s pravicami potrošnikov in drugimi kršitvami (Gesetz über Unterlassungsklagen bei Verbraucherrechts- und anderen Verstößen) določa:

„(1) Zoper subjekt, ki kako drugače kot z uporabo splošnih pogojev prodaje ali svetovanjem o njih krši določbe za varstvo potrošnikov (zakoni o varstvu potrošnikov), je mogoče vložiti opustitveno tožbo v interesu varstva potrošnikov. Če kršitve v trgovskem podjetju stori zaposleni ali pooblaščena oseba, je opustitvena tožba vložena tudi zoper lastnika podjetja.

(2) V smislu tega člena so ‚zakoni o varstvu potrošnikov' zlasti:

1. določbe civilnega zakonika (Bürgerliches Gesetzbuch, v nadaljevanju: BGB), ki se uporabljajo […] za pogodbe pri prodaji na daljavo med podjetnikom in potrošnikom […]

[…]"

9 Člen 312d BGB z naslovom „Pravici do odstopa od pogodbe in do vračila blaga v zvezi s pogodbami pri prodaji na daljavo“ v odstavku 1 določa:

„Potrošnik ima v zvezi s pogodbo pri prodaji na daljavo pravico do odstopa od pogodbe v skladu s členom 355. Namesto pravice do odstopa od pogodbe se lahko potrošniku v zvezi s pogodbami o dobavi blaga prizna pravica do vračila blaga v skladu s členom 356.“

10 Člen 346 BGB z naslovom „Učinki odstopa od pogodbe“ določa:

„(1) Če si je pogodbena stranka v pogodbi pridržala pravico do odstopa ali ima pravico do odstopa po zakonu, mora ob odstopu vrniti prejete izpolnitve in izročiti pridobljene koristi.

(2) Namesto vrnitve izpolnitve ali izročitve koristi mora dolžnik plačati denarno nadomestilo, če:

1. je vrnitev izpolnitve ali izročitev koristi izključena zaradi narave stvari,

2. je prejeti predmet potrošil, odsvojil, obremenil, predelal ali preoblikoval,

3. se je prejeti predmet poslabšal ali je bil uničen; pri tem se ne upošteva poslabšanje, ki je nastalo zaradi običajne uporabe.

Če je v pogodbi predvidena nasprotna dajatev, se vrednost denarnega nadomestila izračuna na njeni podlagi; če je treba vrniti denarno nadomestilo za koristi, pridobljene zaradi uporabe posojila, se lahko dokaže, da je bila vrednost koristi manjša.

(3) Dolžnost plačila denarnega nadomestila odpade:

1. če se je napaka, ki daje pravico do odstopa, pokazala šele med predelavo ali preoblikovanjem predmeta,

2. če je za poslabšanje ali uničenje odgovoren upnik ali če bi tudi njemu nastala škoda,

3. če je pri pravici do odstopa po zakonu poslabšanje ali uničenje nastalo pri upravičencu, čeprav je ravnal s tako skrbnostjo, s kakršno običajno ravna v svojih zadevah.

Trajna obogatitev se mora povrniti."

11 Člen 347 BGB z naslovom „Uporaba po odstopu od pogodbe“ v odstavku 2 določa:

„Če dolžnik predmet vrne, če plača denarno nadomestilo ali če je obveznost plačila takega denarnega nadomestila izključena na podlagi člena 346(3), točka 1 ali 2, se mu povrnejo potrebni stroški, ki jih je imel. Vse druge izdatke je treba povrniti, če so prispevali k obogatitvi upnika.“

12 Člen 355 BGB z naslovom „Pravica do odstopa od pogodbe pri potrošniških pogodbah“ določa:

„1. Če je potrošniku na podlagi te določbe z zakonom priznana pravica do odstopa od pogodbe, ni več vezan na svojo izjavo volje za sklenitev pogodbe, če jo je pravočasno preklical. Odstopa od pogodbe ni treba utemeljiti, sporočiti pa ga je treba podjetju pisno ali z vračilom blaga v dveh tednih; za spoštovanje roka zadostuje pravočasna oddaja pošiljke.“

13 Člen 356 BGB z naslovom „Pravica do vračila blaga pri potrošniških pogodbah“ v odstavku 1 določa:

„Če je to izrecno dovoljeno z zakonom, se lahko pravica do odstopa od pogodbe, določena v členu 355, v pogodbi nadomesti z neomejeno pravico do vračila blaga, če je pogodba sklenjena na podlagi prodajnega prospekta. Pogoj je, da

1. prodajni prospekt vsebuje jasne informacije o pravici do vračila blaga,

2. se je potrošnik lahko podrobno seznanil s prodajnim prospektom v odsotnosti podjetnika in

3. je bila potrošniku pisno priznana pravica do vračila blaga."

14 Člen 357 BGB z naslovom „Pravne posledice odstopa od pogodbe in vračila blaga" določa:

„(1) Če ni drugače določeno, se za pravici do odstopa od pogodbe in do vračila blaga ustrezno uporabljajo določbe o pravici do odstopa po zakonu. Za obveznost vračila plačil v skladu s to določbo velja ustrezno člen 286(3); rok, določen v navedenem členu, začne teči z izjavo potrošnika o odstopu od pogodbe ali o vračilu blaga. Pri tem začne teči rok v zvezi s potrošnikovo obveznostjo vračila z oddajo te izjave, v zvezi z obveznostjo vračila podjetja pa s prejemom te izjave.

[…]

(3) Z odstopanjem od člena 346(2), prvi stavek, točka 3, mora potrošnik plačati nadomestilo za poslabšanje stvari, ki je nastalo zaradi običajne uporabe, če je bil najpozneje

ob sklenitvi pogodbe pisno opozorjen na to pravno posledico in na možnost, da se njen nastanek prepreči. To ne velja, kadar nastane poslabšanje izključno zaradi preizkusa stvari. Člen 346(3), prvi stavek, točka 3, se ne uporablja, če je bil potrošnik pravilno poučen o svoji pravici do odstopa ali je o tem izvedel drugače.

(4) Drugi zahtevki ne nastanejo."

15 Člen 448 BGB z naslovom „Stroški predaje in primerljivi stroški" določa:

„Prodajalec nosi stroške predaje stvari, kupec pa stroške prejema in pošiljanja stvari na drug kraj, kot je kraj izpolnitve."

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

16 Heinrich Heine je družba, specializirana za prodajo po pošti. V splošnih pogojih poslovanja te družbe je določeno, da potrošnik za pošiljko plača pavšalni znesek 4,95 EUR. Ponudnik v primeru odstopa od pogodbe tega zneska ne povrne.

17 Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen, združenje potrošnikov v skladu z nemškim pravom, je zoper družbo Heinrich Heine vložilo opustitveno tožbo, da bi se ta odpovedala temu, da potrošniku v primeru odstopa od pogodbe zaračunava stroške pošiljanja blaga.

18 Prvostopenjsko sodišče je ugodilo predlogu Verbraucherzentrale Nordrhein-West falen.

19 Pritožbo, ki jo je zoper to sodbo vložila družba Heinrich Heine, je Oberlandsgericht Karlsruhe zavrnilo.

20 Bundesgerichtshof, pri katerem je družba Heinrich Heine vložila predlog za revizijo, ugotavlja, da nemško pravo potrošniku izrecno ne zagotavlja nobene pravice do vračila stroškov pošiljanja naročenega blaga.

21 Vendar predložitveno sodišče meni, da če bi bilo treba Direktivo 97/7 analizirati tako, da nasprotuje temu, da se stroški pošiljanja zaračunajo potrošniku v primeru njegovega odstopa od pogodbe, bi bilo treba upoštevne člene BGB razlagati v skladu s to direktivo tako, da bi moral torej ponudnik potrošniku povrniti take stroške.

22 Predložitveno sodišče pa meni, da ne more s potrebno gotovostjo ugotoviti, kako je treba razlagati to direktivo, zlasti njen člen 6(1) in (2).

23 Bundesgerichtshof v zvezi s tem navaja več trditev, s katerimi bi bilo mogoče potrditi rešitev, da navedena direktiva ne nasprotuje ureditvi, kakršna je v postopku v glavni stvari.

24 Prvič, besedilo „infolge der Ausübung seines Widerrufsrechts“ v nemški različici člena 6(1), prvi pododstavek, drugi stavek, in (2), drugi stavek, Direktive 97/7 bi lahko tako nakazovalo, da se ti določbi nanašata samo na stroške, povzročene z uveljavljanjem pravice do odstopa od pogodbe, in ne na stroške pošiljanja, ki so ob odstopu od pogodbe že nastali. Druge jezikovne različice te direktive, zlasti angleška in francoska, naj bi podpirale tako razlago.

25 Drugič, člen 6(2), prvi stavek, navedene direktive naj ne bi izključeval tega, da v primeru odstopa od pogodbe ponudnik dobi denarno nadomestilo vrednosti storitev, ki jih je uporabil potrošnik in ki jih ni mogoče vrniti v naravi. Torej bi bilo združljivo z navedenim členom, če bi priznali, da je dostava blaga storitev, zaradi katere bi moral potrošnik ponudniku povrniti nadomestno vrednost v višini stroškov pošiljanja, in da bi bila obveznost vračila ponudnika zato ustrezno zmanjšana.

26 Tretjič, ne bi naj bilo gotovo, da cilj varstva potrošnika, ki je naveden zlasti v uvodni izjavi 14 Direktive 97/7, nalaga vračilo stroškov pošiljanja blaga. Pri običajnem nakupu naj bi namreč potrošnik nosil stroške poti v trgovino, ne da bi se upošteval čas, ki ga za to pot porabi.

27 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba določbi člena 6(1), [prvi pododstavek], drugi stavek, in (2) Direktive 97/7 […] razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni ureditvi, v skladu s katero je mogoče potrošniku zaračunati strošek pošiljanja blaga tudi takrat, ko je uveljavil pravico do odstopa od pogodbe?“

Vprašanje za predhodno odločanje

Stališča, predložena Sodišču

28 Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen, španska, avstrijska in portugalska vlada ter Komisija Evropskih skupnosti menijo, da določbi člena 6 Direktive 97/7 nasprotujeta nacionalni ureditvi, ki ponudniku omogoča zaračunati stroške pošiljanja blaga potrošniku, kadar ta uveljavlja pravico do odstopa od pogodbe.

29 Najprej, besedilo „zneski, ki jih je potrošnik plačal“ iz člena 6(2), prvi stavek, Direktive 97/7 naj bi bilo treba razlagati tako široko, da bi bile zajete vse finančne storitve, ki jih je potrošnik v zvezi s ponudnikom poravnal pri izvrševanju pogodbe, vključno s stroški pošiljanja blaga.

30 Nato, člen 6(1) in (2) navedene direktive naj bi določal, da je mogoče potrošniku, ki uveljavlja pravico do odstopa, zaračunati edino neposredni strošek vračila blaga. Zato naj drugih stroškov, zlasti tistih, povezanih s pošiljanjem blaga, ne bi bilo mogoče naložiti potrošniku.

31 Nazadnje, potrošniku naj bi bilo treba povrniti stroške, ki jih je plačal za pomožno storitev ponudnika, kot je pošiljanje blaga, ki po odstopu potrošnika od pogodbe nima nobene vloge pri varstvu tega potrošnika pred tveganji, ki izhajajo iz tega, da blaga dejansko ni mogel videti pred sklenitvijo pogodbe pri prodaji na daljavo.

32 Nemška vlada nasprotno trdi, da je treba določbi člena 6(1), prvi pododstavek, drugi stavek, in (2) Direktive 97/7 razlagati tako, da ne nasprotujeta taki nacionalni ureditvi, v skladu s katero je mogoče potrošniku zaračunati strošek pošiljanja blaga, kadar je uveljavil pravico do odstopa od pogodbe.

33 Navedena vlada v bistvu trdi, da Direktiva 97/7 ne ureja naložitve stroškov pošiljanja blaga v primeru potrošnikovega odstopa od pogodbe. Zato naj bi ta naložitev spadala pod „druge pogoje in podrobnosti, ki izhajajo iz uveljavljanja pravice do odstopa“ in ki jih določijo države članice, kot je navedeno v uvodni izjavi 14 navedene direktive.

34 Ta vlada meni, da se vračilo „zneskov, ki jih je potrošnik plačal“ v smislu člena 6(2), prvi stavek, navedene direktive nanaša le na glavne storitve, zlasti na ceno, ki jo je potrošnik plačal.

35 Direktiva 97/7 naj bi razlikovala med stroški, ki so zaračunani, „ker je uveljavil svojo pravico do odstopa“, in ki nastanejo po uveljavljanju te pravice, in drugimi stroški, ki so povzročeni s sklenitvijo ali izvršitvijo pogodbe. V zvezi s tem naj bi člen 6(2), drugi stavek, te direktive vključeval le stroške, ki nastanejo po uveljavljanju pravice do odstopa od pogodbe, medtem ko naj ureditev, ki velja za druge pogodbene stroške, ne bi bila usklajena z navedeno direktivo. Stroški pošiljanja pa naj bi nastali pred uveljavljanjem pravice do odstopa od pogodbe in neodvisno od tega uveljavljanja. Zato naj bi naložitev teh stroškov urejalo notranje pravo vsake države članice.

36 Nemška vlada glede ciljev, ki jim sledi člen 6 Direktive 97/7, trdi, da je gotovo njegov namen izravnati pomanjkljivosti, ki izhajajo iz tega, da potrošnik ne more preučiti blaga pred sklenitvijo pogodbe. Vendar ti cilji nikakor ne kažejo na to, da bi bilo mogoče popolnoma preoblikovati pogodbeno razmerje.

37 Poleg tega naj potrošniku dejstvo, da nosi stroške pošiljanja, ne bi preprečevalo uveljavljanja pravice do odstopa od pogodbe. Na eni strani naj bi bil namreč pred sklenitvijo pogodbe obveščen o znesku takih stroškov. Na drugi strani naj bi bila odločitev odstopiti od pogodbe neodvisna od teh stroškov, saj naj bi ti že nastali.

Odgovor Sodišča

Uvodne ugotovitve

38 Za uvod je treba navesti, da je iz uvodne izjave 4 Direktive 97/7 razvidno, da je namen te direktive uvesti na ravni Evropske unije minimalno število skupnih pravil na področju pogodb pri prodaji na daljavo.

39 Zlasti člen 6(1), prvi pododstavek, prvi stavek, navedene direktive potrošniku priznava pravico do odstopa od pogodbe, ki jo lahko v določenem roku uveljavlja brez penalov in brez navajanja razlogov.

40 Člen 6(2), prvi in drugi stavek, Direktive 97/7 glede pravnih posledic odstopa od pogodbe določa, da „je ponudnik dolžan povrniti zneske, ki jih je potrošnik plačal, ne da bi za to zaračunal stroške. Edini strošek, ki se potrošniku lahko zaračuna [ker je uveljavil svojo pravico do odstopa], je neposredni strošek vračila blaga."

41 Vendar je iz uvodne izjave 14 te direktive razvidno, da usklajenost pravnih posledic odstopa od pogodbe ni popolna in da države članice „določijo druge pogoje in podrobnosti, ki izhajajo iz uveljavljanja pravice do odstopa".

Razlaga izraza „zneski, ki jih je potrošnik plačal"

42 V postopku v glavni stvari je vprašanje, ali je v obseg člena 6(1) in (2) Direktive 97/7 vključena naložitev stroškov pošiljanja blaga, kadar potrošnik uveljavlja pravico do odstopa, ali pa to naložitev določijo države članice.

43 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je na podlagi člena 6(2), prvi stavek, navedene direktive ponudniku v primeru potrošnikovega odstopa od pogodbe naložena splošna

obveznost vračila, ki se nanaša na vse zneske, ki jih je potrošnik plačal ob pogodbi, ne glede na vzrok plačila teh zneskov.

44 Niti iz besedila določb člena 6 Direktive 97/7 niti iz njune splošne sistematike v nasprotju s trditvami nemške vlade ni razvidno, da je treba besedilo „zneski, ki jih je potrošnik plačal“ razlagati tako, da označuje le ceno, ki jo je potrošnik plačal, in ne stroškov, ki jih je ta nosil.

45 V skladu s členom 4 Direktive 97/7 ta namreč razlikuje med ceno blaga in stroški dostave le glede podatkov, ki jih ponudnik da na voljo potrošniku pred sklenitvijo pogodbe. Ta direktiva pa ne razlikuje tako glede pravnih posledic odstopa od pogodbe in torej zajema vse zneske, ki jih je potrošnik plačal ponudniku.

46 To razlago potrjuje tudi sam zapis izraza „edini strošek, ki se potrošniku lahko zaračuna“, ki je uporabljen v drugem stavku odstavka 2 navedenega člena 6, da bi bil označen „neposredni strošek vračila blaga“. Zaradi besedila „edini strošek“ je treba, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 32 sklepnih predlogov, to določbo razlagati ozko in zaradi njega je ta izjema edinstvena.

47 Iz vsega navedenega je zato razvidno, da besedilo „zneski, ki jih je plačal potrošnik“, zapisano v prvem stavku odstavka 2 člena 6 Direktive 97/7, zajema ob upoštevanju razlage, ki jo je treba dati drugemu stavku navedenega odstavka, vse zneske, ki jih je potrošnik plačal, da bi kril stroške, ki jih je povzročila pogodba.

Razlaga izraza „ker je uveljavil svojo pravico do odstopa“

48 Nemška vlada, kot je bilo navedeno v točki 35 te sodbe, trdi tudi, da se besedilo „ker je uveljavil svojo pravico do odstopa“ iz člena 6(1), prvi pododstavek, drugi stavek, in (2), drugi stavek, Direktive 97/7 ne nanaša na vse stroške, ki so zaračunani potrošniku, ampak samo na tiste, ki so povezani z uveljavljanjem pravice do odstopa od pogodbe. Navedeni določbi naj bi torej urejali le položaj glede stroškov, ki so nastali zaradi odstopa od pogodbe.

49 Za uvod je treba ugotoviti, da je besedilo člena 6(1), prvi pododstavek, drugi stavek, in (2), drugi stavek, navedene direktive mogoče v nekaterih jezikovnih različicah razlagati bodisi tako, da se nanaša le na stroške, ki nastanejo po uveljavljanju pravice do odstopa od pogodbe in zaradi tega, bodisi tako, da vključuje vse stroške, ki jih je povzročila sklenitev, izvršitev ali prenehanje pogodbe in ki jih je mogoče zaračunati potrošniku, kadar ta uveljavlja pravico do odstopa od pogodbe.

50 Čeprav je, kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 41 sklepnih predlogov, v nemški različici Direktive 97/7 uporabljen izraz „infolge“, v angleški „because of“ in v francoski „en raison de“, druge jezikovne različice iste direktive, zlasti v španski in italijanski, ne vsebujejo podobnega izraza, ampak se nanašajo preprosto na potrošnika, ki uveljavlja svojo pravico do odstopa od pogodbe.

51 V skladu z ustaljeno sodno prakso potreba po enotni razlagi direktiv Unije izključuje, da bi se v dvomu besedilo določbe obravnavalo ločeno, in nasprotno zahteva, naj se razlaga in uporablja na podlagi različic v drugih uradnih jezikih (glej v tem smislu sodbe z dne 2. aprila 1998 v zadevi EMU Tabac in drugi, C-296/95, Recueil, str. I-1605, točka 36; z dne 17. junija 1998 v zadevi Mecklenburg, C-321/96, Recueil,

str. I-3809, točka 29; z dne 20. novembra 2008 v zadevi Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading, C-375/07, ZOdl., str. I-8691, točka 46, in z dne 10. septembra 2009 v zadevi Eschig, C-199/08, ZOdl., str. I-8295, točka 54). Poleg tega, če se med jezikovnimi različicami besedila Unije pojavijo razlike, je zadevno določbo treba razlagati glede na splošno sistematiko in namen ureditve, katere del je (sodbe z dne 9. marca 2000 v zadevi EKW in Wein & Co, C-437/97, Recueil, str. I-1157, točka 42; z dne 4. oktobra 2007 v zadevi Schutzverband der Spirituosen-Industrie, C-457/05, ZOdl., str. I-8075, točka 18, in z dne 9. oktobra 2008 v zadevi Sabatauskas in drugi, C-239/07, ZOdl., str. I-7523, točka 39).

52 Treba je ugotoviti, da razlaga člena 6(1), prvi pododstavek, drugi stavek, in (2), drugi stavek, Direktive 97/7, v skladu s katero se ti določbi nanašata na vse stroške, ki jih je povzročila sklenitev, izvršitev ali prenehanje pogodbe in ki jih je mogoče zaračunati potrošniku, kadar ta uveljavlja pravico do odstopa od pogodbe, ustreza splošni sistematiki in namenu te direktive.

53 Prvič, to razlago namreč potrjuje dejstvo, da so v uvodni izjavi 14 te direktive navedeni stroški za potrošnika, „ki uveljavi pravico do odstopa od pogodbe“, in to tudi v jezikovnih različicah Direktive 97/7, v katerih je v členu 6 uporabljen izraz „ker“ ali drug podoben izraz. Iz tega je razvidno, da se člen 6(1), prvi pododstavek, drugi stavek, in (2), drugi stavek, te direktive v nasprotju s trditvami nemške vlade navezuje na vse stroške, ki jih je povzročila pogodba, in ne le na stroške, ki so nastali po uveljavljanju pravice do odstopa od pogodbe in zaradi tega.

54 Drugič, glede cilja člena 6 Direktive 97/7 je treba poudariti, da je v uvodni izjavi 14 te direktive navedeno, da je prepoved nalaganja potrošniku, če ta uveljavlja pravico do odstopa od pogodbe, plačila stroškov, ki jih je povzročila pogodba, namenjena

zagotovitvi, da bo pravica do odstopa, zagotovljena s to direktivo, „več kakor samo formalna“ (glej v tem smislu sodbo z dne 3. septembra 2009 v zadevi Messner, C-489/07, ZOdl., str. I-7315, točka 19). Ker je torej cilj navedenega člena 6 očitno, da se potrošnika ne odvrne od uveljavljanja pravice do odstopa od pogodbe, bi bilo v nasprotju z navedenim ciljem, če bi se ta člen razlagal tako, da državam članicam dovoljuje, da omogočijo, da so v primeru takega odstopa od pogodbe potrošniku zaračunani stroški dostave.

55 V zvezi s tem je treba navesti, da člen 6(1), prvi pododstavek, drugi stavek, in (2), drugi stavek, navedene direktive ponudniku dovoljuje, da potrošniku v primeru njegovega odstopa od pogodbe zaračuna zgolj neposredni strošek vračila blaga.

56 Če bi bilo treba tudi stroške pošiljanja naložiti potrošniku, bi taka naložitev – ki bi potrošnika nujno odvrnila od uveljavljanja pravice do odstopa od pogodbe – nasprotovala samemu cilju člena 6 Direktive 97/7, kot je bil naveden v točki 54 te sodbe.

57 Ker bi potrošnik nosil vse stroške, povezane s transportom blaga, bi se s tako naložitvijo tudi podvomilo o uravnoteženi porazdelitvi tveganj med strankami prodajnimi pogodbami, sklenjenimi na daljavo.

58 Poleg tega dejstvo, da je bil potrošnik o znesku stroškov pošiljanja obveščen pred sklenitvijo pogodbe, ni tako, da bi izničilo odvračilni učinek, ki bi ga imela naložitev teh stroškov potrošniku ob uveljavljanju pravice do odstopa od pogodbe.

59 Glede na zgornje ugotovitve je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6(1), prvi pododstavek, drugi stavek, in (2) Direktive 97/7 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, ki ponudniku v zvezi s prodajno pogodbo, ki je sklenjena na daljavo, omogoča zaračunati stroške pošiljanja blaga potrošniku, kadar ta uveljavlja pravico do odstopa od pogodbe.

Stroški

60 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člen 6(1), prvi pododstavek, drugi stavek, in (2) Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 1997 o varstvu potrošnikov glede sklepanja pogodb pri prodaji na daljavo je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, ki ponudniku v zvezi s prodajno pogodbo, ki je sklenjena na daljavo, omogoča zaračunati stroške pošiljanja blaga potrošniku, kadar ta uveljavlja pravico do odstopa od pogodbe.

Podpisi